

Arkivsaksnr.:
2011/2813

Dokumentdato:
26.01.2022

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
4/22

Møtedato:
02.02.2022

Orientering om universitetets beredskapsarbeid i forbindelse med koronaviruspandemien (COVID-19)

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- [Beredskapsplan for universitetet i Bergen](#)
- [Pandemiplan for Universitetet i Bergen](#)
- Styresak 101/21 [Orientering om universitetets beredskapsarbeid i forbindelse med koronaviruspandemien \(COVID-19\)](#)
- Styresak 130/21 [Orientering om arbeidet med forlengelse av ansettelsesperioder for stipendiater på grunn av koronasituasjonen](#)
- E-post 15.12 til styret fra Rektor Margareth Hagen om UiBs oppfølging av Covid situasjonen

Saken gjelder:

Gjennom Covid-19 pandemien er universitetsstyret blitt fortløpende orientert om universitetets håndtering og en rekke endringer og tilpasninger er gjennomført i tråd med nasjonale og lokale myndigheters smitteverntiltak.

Den 25.september gjenåpnet regjeringen samfunnet og universitetet vendte tilbake til en normalsituasjon uten avstandskrav i studie- og arbeidshverdagen. Som følge av smitteøkningen senhøsten 2021 ble det innført nye nasjonale og lokale tiltak i desember og januar. I saken redegjøres det for UiBs oppfølging av tiltakene. Styret ble også orientert i epost fra rektor Margareth Hagen 15.desember.

Forslag til vedtak:

Styret tar sak om Universitetets arbeid med beredskap i forbindelse med koronaviruspandemien til orientering.

Robert Rastad
Universitetsdirektør

26.01.2022: Tore Tungodden/Kari Fuglseth/ Sonja Dyrkorn/Christen Soleim/Benedicte Løseth/ Olaf Gundersen

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
4/22

Møtedato:
02.02.2022

Arkivsaksnr:
2011/2813

Orientering om universitetets beredskapsarbeid i forbindelse med koronaviruspandemien (COVID-19).

Bakgrunn

UiB har gjennomført en rekke tiltak og tilpasninger gjennom hele pandemien for å opprettholde den faglige virksomheten i tråd med forsvarlig smittevern. En effektiv beredskapsorganisasjon og tett samarbeid med studentene, fakultetene, og tillitsvalgte har vært avgjørende for å håndtere situasjonen. I saken gis det status for oppfølging av nasjonale og lokale tiltak som på nytt ble innført fra desember 2021.

Nasjonale og lokale tiltak

Som følge av ny smitteøkning og spredning av omikron virus innførte regjeringen [nasjonale tiltak](#) fra 7. desember for å få ned belastningen på helse- og omsorgstjenestene og forsinke spredningen av omikron virus. Regjeringen også la ut en særskilt [melding](#) om eksamen på universitet og høyskoler som vektla at studentene trygt skulle få gjennomført undervisning, obligatoriske kurs og eksamen. Målet var å unngå forsinkelser i studiene. Det ble også fastsatt regler om karantenehotell for personer som kom til Norge fra gitte land. Krav om karantenehotell skyldes smittevernhensyn, og gjaldt også studenter som kom fra disse landene. Studenter skulle ikke betale egenandel for opphold på karantenehotell.

Den 8. desember ga Kunnskapsdepartementet ytterligere presiseringer om sektorens oppfølging av tiltak. Det ble framhevet at studentene fikk et så godt utdanningstilbud som mulig. Institusjonene skulle ikke begrense tilgangen til campus mer enn nødvendig og god informasjon til studentene ble framhevet. Det ble fastsatt en midlertidig forskrift om gjennomføring av utdanninger regulert av rammeplan mv. i forbindelse med utbruddet av covid-19. Forskriften ble forlenget til å gjelde fram til 1. juli 2022. UiB fulgte opp tiltakene. Enmetersregelen ble gjeninnført og ansatte som hadde oppgaver som ikke krevde tilstedeværelse skulle arbeide hjemmefra. Fakultetene startet forberedelser av en semesterstart med mer innslag av digital undervisning og undervisning i mindre grupper, men slik at studenter som var avhengig av å gjennomføre forsøk eller ferdighetstrening, burde prioriteres for fysisk undervisning. UiB gjennomførte orienteringsmøter med ledere, tillitsvalgte, verneombud og flere dialogmøter med studentene for å gjennomgå de nye tiltakene.

Den 9. desember innførte også Bergen kommune lokale tiltak og det ble påbud om munnbind på alle offentlige steder der man ikke kan holde en meters avstand. Alle i Bergen som fikk påvist smitte, så vel som deres nærkontakter, måtte fra 10. desember følge de nasjonale isolasjons og karantenekravene for omikron. Den 10. desember endret Bergen kommune bestemmelsene om nærkontakter ved mistanke om omikron-smitte. Den 13. desember kom regjeringen med [ytterligere tiltak](#) fra natt til onsdag 15. desember.

Kunnskapsministeren avholdt møte med sektoren 14. desember for å drøfte konsekvenser av tiltakene, og følgende presiseringer ble gitt:

- Undervisning kunne fullføres på campus ut semesteret innenfor gjeldende smitteverntiltak.
- Fysisk eksamen kunne fullføres ut semesteret med 2 meters avstand slik at studenter unngikk karantene. Fakulteter som vurderte at det var faglig forsvarlig og nødvendig for å sikre progresjon å legge om til digital hjemmeeksamen hadde anledning til det. Alle fakulteter måtte sikre at eksamener så langt som mulig kunne gjennomføres som digital hjemmeeksamen i starten av vårsemesteret.

Planene for semesterstart som ble kommunisert til studentene før jul. Campus var i hele perioden åpen for ansatte og studenter som hadde nødvendig aktivitet som må gjennomføres på campus. Ledere på alle nivå hadde også anledning til å arbeide på campus for å ivareta både ansatte og viktige ledelsesfunksjoner.

Regjeringen justerte nasjonale smitteverntiltak fra fredag 14. januar. Samme dag avholdt statsråden nytt møte med sektoren for å gi presiseringer. I tråd med bestemmelsene ble følgende tiltak innført ved UiB:

- Fortsatt krav om smittevernfaglig forsvarlig drift
- Anbefaling om mer fysisk undervisning og at studentene følger deler av undervisningen fra campus. Forbehold om at generelle smittevernråd følges: lufting, avstand og være hjemme ved symptomer.
- Forutsatt at det ble tilstrekkelig tilgang til tester, ble det anbefalt å legge til rette for jevnlig testing av studenter.
- Mindre grupper/oppgaveløsning/seminarer i klasserom burde begrenses til maks 30 personer med 1 meters avstand. Avstandsanbefalingen kan fravikes noe der det er nødvendig for å kunne gjennomføre fysisk undervisning.
- For undervisning i større auditorium gjelder antallsbegrensningen for offentlige arrangementer (200) med faste tilviste sitteplasser, og kravene i smittevernfaglig forsvarlig drift. Også her kan avstandskravet fravikes noe dersom det går ut over anledningen til å tilby fysisk undervisning, for eksempel ved bruk av annethvert sete.
- Eventuelle smitteutbrudd blant studenter som har hatt fysisk undervisning vil varsles til studenter på det enkelte emnet.
- Studenter som er avhengige av å gjennomføre forsøk, laboratorieaktiviteter eller ferdighetstrening for å ikke bli forsinket i studiene, bør prioriteres for fysisk undervisning.

UiB planla undervisning og eksamen i vårsemesteret i samsvar med disse vurderingene. Statsråden meldte også at planlagt innføring av to-sensorordning ved eksamen ble utsatt i ett år ettersom det pågår et arbeid med revisjon av Universitets og høyskoleloven.

Universitetet legger stor vekt på å bruke handlingsrommet de nye retningslinjene gir for å sikre både et godt læringsmiljø og ivareta psykisk helse. Universitetet er åpent. Forsknings- og utdanningsvirksomheten skal opprettholdes, selv om det fortsatt vil være nødvendig å tilrettelegge for digitale tilbud.

For arrangementer og sammenkomster ble følgende tiltak innført:

- Krav til smittevern, avstand og munnbind og begrense sosiale sammenkomster

- Private arrangementers/sammenkomster på offentlig sted, leide/lånte lokaler:
Innendørs: Maks 30 personer, utendørs: Maks 50 personer.
Munnbindpåbud for publikum innendørs.
- Offentlige arrangementer innendørs:
Uten faste tilviste plasser: Maks 30 personer.
Med faste tilviste plasser: Maks 200 personer.
Munnbindpåbud for publikum.
- Med unntak av bibliotek, museer, butikker og kjøpesentre skal virksomhetene registrere kontaktopplysninger til de gjestene som samtykker til det.
- Påbud om at arbeidsgivere sørger for at ansatte jobber hjemmefra dersom dette er praktisk mulig og ikke til hinder for viktig og nødvendig virksomhet på arbeidsplassen, blant annet virksomhet for å ivareta barn og sårbare grupper.
- Fra 26. januar endret regjeringen forskrift om karantene ved at smittekarantene på 10 døgn kunne erstattes med daglig testing for husstandsmedlemmer og tilsvarende nære. Krav om innreisekarantene til Norge ble avviklet fra samme dato.

Når det gjelder praktisering av hjemmekontor for ansatte har universitetet lagt vekt på forutsetningen om at campus skal være åpen for alle studenter og ansatte som har nødvendig og viktig aktivitet som gjør at de må arbeide på campus. Det ble innført noe mer rom for å være fysisk på jobb for ansatte. Arbeidsgiver kan gjøre individuelle vurderinger for enkeltansatte som har behov for dette. Det kan for eksempel være vitenskapelig ansatte som må være på campus for å ivareta faglig progresjon i sitt arbeid. Tilsvarende må nødvendige støttefunksjoner for faglig virksomhet og drift som krever tilstedeværelse på campus ivaretas.

FHI forventer fortsatt høye smittetall i perioden fremover. Alle enheter ved UiB gjennomgår beredskapsplaner/kontinuitetsplaner for å sikre ivaretagelse av viktige funksjoner gitt et høyere sykefravær hos ansatte.

Semesterstart og opplegg for undervisning

Undervisning og saleksamen har så langt det har vært mulig blitt avviklet med fysisk gjennomføring på senhøsten. Tidlig i desember ble kapasiteten i undervisningsrom, justert ned i timeplanleggingssystemet slik at de var i overensstemmelse med de nye, skjerpede smitteverntiltakene.

UiB har som målsetting at studentene skal være på campus i vårsemesteret, og holder bibliotekene, lesesaler, kantiner mv. åpne. Undervisningsrommene er merket med gjeldende koronakapasitet. For vårsemesteret er det lagt opp til så mye fysisk undervisning som reglene tillater, men det vil fortsatt være behov for hybride løsninger. For mange av studentene ble det en digital semesterstart, men organisasjonen er forberedt på en rask omlegging til full fysisk undervisning dersom de nasjonale rådene tilsier det.

I eksamenslokalene er det satt inn tiltak for å holde nødvendig avstand.

Oppmøteregistrering/ID-kontroll og rutiner for innlevering, er endret slik at det ikke skal oppstå kø og for å unngå kontaktpunkter mellom personer. Studentene benytter munnbind i situasjoner der det er vanskelig å holde avstand. Munnbind er tilgjengelig i eksamenslokalet, og ekstra renhold er ivaretatt.

UiB gjeninnførte 2 meter mellom studentene på saleksamen fra 13. desember og ut høstsemesteret. En del eksamener ble i perioden omgjort fra saleksamen til eksamen

hjemme der det etter faglige vurderinger, ble sett som den beste løsningen. Ekstra lokaler ble innleid for å sikre tilstrekkelig kapasitet. I januar er planlagte saleksamener gjort om til eksamen hjemme med få unntak. I februar er kan planlagte saleksamener gjennomføres med 2 meters avstand. Ved endring av vurderingsform skal studentene som hovedregel ha beskjed 1 måned før eksamen.

UiBs lokale koronaforskrift forskrift gjelder inntil videre, og gjør det mulig med fleksibilitet og tilrettelegging. Ordningen med forenklet egenmelding fra studentene er også forlenget.

Det etableres eget opplegg for utlevering av hurtigtester på 3 lokasjoner: Fantoft, Studentsenteret og Helsecampus. Dette gjelder for studenter med symptomer og studenter i karantene. Den 26. januar la UiB til rette for «drop in» vaksinerings for alle ansatte og studenter i regi av Bergen kommune.

Utveksling og internasjonale studenter

UiB opprettholder planene for utveksling i vår, men ber studentene følge med på UD's reiseråd. På grunn av smittesituasjonen bes studentene om å ha en alternativ plan for studier ved UiB. Studieavdelingen vil ha fleksible frister dersom studenter vil ombestemme seg og ta semesteret i Bergen. Fakultetene og instituttene er bedt om å vise den samme smidighet. Primo januar er det om lag 480 studenter som etter planen skal reise på utveksling. UiB tar også imot utenlandske studenter i januar. Ordningen med karantenehotell opprettholdes, og UiB dekker utgiftene i forbindelse med dette.

Forskning

UiB fortsetter å følge forskningsvirksomheten tett. Det vurderes fortløpende hvordan man kan støtte forskere slik at forskningen ikke blir ytterligere skadelidende. Det er særlig bekymring på hvilke konsekvenser forskningen kan få i et langsiktig perspektiv. Det internasjonale forskningsbildet er endret, og vi erfarer at internasjonale restriksjoner får ytterligere konsekvenser for den internasjonale samhandlingen. Dette har innvirkning på både fremdrift i prosjekter og muligheter for å knytte nye samarbeid. Konsekvensene av et etterslep i forskningsaktiviteten som følge av pandemien kan bli vanskelig å hente inn igjen, og kan medføre at forskningslandskapet endres i et lengre perspektiv. Det har derfor stor betydning å både skjerme forskningstid og å legge til rette for at forskere kan planlegge for fortsatt gode søknader til Forskningsrådet og EU.

Den videre oppfølgingen av prosjektet, UiB FRAM, retter søkelyset på forskernes behov for sammenhengende tid til forskning og skjerming av forskningstid. Dette arbeidet er særdeles verdifullt i en tid der undervisning får mye oppmerksomhet, og når 2022 starter med at mesteparten av undervisningen vil være digital. Omlegging til digital undervisning kan gå på bekostning av sammenhengende tid til forskning.

Både i EU og Forskningsrådet kommer det nå flere store søknadsfrister våren 2022. Dette er knyttet til forskningsprogrammer som er viktige for et internasjonalt breddeuniversitet som UiB. Konkurransen om de eksterne forskningsmidlene blir stadig tøffere, og det er viktig å mobilisere forskere i bredden av UiB mot de ulike utlysningene av forskningsmidler slik at vi ikke taper terreng. UiB ønsker at flere forskere skal delta i EU-finansierte aktiviteter, og EU sitt rammeprogram, Horisont Europa, gir flere muligheter for nettopp dette. Den 14. januar arrangerer UiB *Horizon Europe Info day@UiB*. Hensikten er å vise hvilke muligheter som ligger i programmet, og vise hvordan UiB støtter forskere som ønsker å delta i programmet.

Arrangementet har fått positivt oppslutning og mange påmeldte, men med smittesituasjonen ble dette omgjort til et digitalt hybrid arrangement.

Flere forskere er i gang med søknader om de prestisjefylte ERC Grants, og det er søknadsfrister i januar, mars og april. Forskningsrådet har for tredje gang siden pandemien startet, sin årlige store utlysning med søknadsfrist 2. februar. UiB erfarer at denne søknadsfristen kommer tett opp mot annen aktivitet, og at det er krevende å sikre tid til å skrive gode søknader samtidig som pandemien setter nye restriksjoner.

Forskerutdanning og oppfølging av stipendiatene

Høsten 2021 ble de fleste disputaser avholdt som hybride arrangement, der opponenter deltok via videolenke, mens kandidaten, komitéleder og et større publikum var til stede i et auditorium. Det ble også mer vanlig med i hovedsak norske opponenter fysisk til stede. Etter nedstengingen sent høstsemesteret 2021 ble flere av disputasene endret til digitale arrangement. Fakultetene rapporterer at de etter hvert har gode rutiner for å endre dette på kort varsel.

I 2021 ble det avholdt 245 disputaser som er et høyt antall. Også i 2020 oppnådde man et godt resultat med 242 disputaser noe som kan tyde på at pandemien i mindre grad har rammet kandidater i slutten av ph.d.-løpet sitt. Det er imidlertid grunn til å være bekymret for de senere kullene. Det er særdeles viktig at fakultet, institutt og veileder har en særskilt oppmerksomhet om hvordan man kan legge rammene til rette slik at kandidatene kan innhente noe av det som har gått tapt i første del av korona-perioden, samt forhindre at nye forsinkelser nå oppstår.

Universitetsstyret ble 25. november forelagt styresak 130/21 om forlengelse av ansettelsesperioder for stipendiater. Styret bad om ny rapportering med særlig oppmerksomhet på oppfølgingen ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet og det gis her en egen omtale av de to fakultetene med flest stipendiater.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har per januar 2022 totalt 268 stipendiater. Antall stipendiater som har fått en måneds forlengelse eller mer er 108. Det gjenstår effektivisering av slik forlengelse for 62 stipendiater, slik at det totale antallet vil være 170 personer. Med hensyn til antallet som er omfattet av ordningen, understreker fakultetet at minst 54 av dagens stipendiater tiltrådte i løpet av 2021, og dermed ikke er omfattet. I tillegg kommer stipendiater som har sluttet, levert sin avhandling, eller som var i permisjon i aktuell periode. Fakultetet oppgir at en del av stipendiatene som er omfattet av ordningen allerede hadde fått to måneders forlengelse eller mer per juni 2021 på grunn av uforutsette hindringer knyttet til korona. Disse er ikke gitt automatisk forlengelse i tillegg. I denne gruppen inngår blant annet stipendiater som har måttet utsette feltopphold og tokt i lengre tid. Fakultetet saksbehandler forlengelsene så raskt det lar seg gjøre, og i god tid før utløpet av stipendiatenes ansettelsesperioder. Fakultetet understreker at de har et stort fokus på denne saken, og at forlengelse vil bli ivaretatt for alle stipendiater som skal ha det.

Det medisinske fakultet rapporterer at fakultetet per høsten 2021 hadde 245 stipendiater. 205 personer har vært vurdert som omfattet av ordningen, og av disse er det 123 som ikke er sluttet pr 1.1.22. Fakultetet oppgir at 109 stipendiater har fått forlengelse, og at mange ikke har hatt behov/meldt at de ikke har behov. Fakultetet har en håndfull saker som gjenstår å

behandle, og tar også forbehold om at det kan dukke opp enkeltsaker. Det understrekes fra fakultetet at de som har krav på forlengelse, vil få innvilget dette.

For øvrige fakulteter oppsummerer HR-avdelingen at arbeidet med innvilgelse av forlengelse fortsetter i tråd med det som er lagt til grunn fra styrets side. Flere fakulteter opplyser imidlertid at iverksettingen har tatt mer tid enn planlagt, blant annet på grunn av kapasitetsutfordringer i HR-funksjonene. Det meldes gjennomgående at stipendiater som nærmer seg utløp av tilsetningsperiode prioriteres. HR-avdelingen innhenter oversikter fra fakultetene for å få en samlet oversikt over personer som er gitt forlengelse.

Kommunikasjonstiltak

Ulike informasjonstiltak benyttes for å formidle om endringer i tiltak til ansatte og studenter. UiBs nettsider om korona uib.no/korona er gjenopprettet og utgjør et viktig nav i informasjonen. SMS varsling benyttes ved vesentlige tiltak som må nå raskt ut.

I forbindelse med skoleeksamener før jul var det viktig å informere studentene om hvordan eksamen ble arrangert ved UiB. Det var hyppig dialog mellom ledelse og studentparlamentet i dette arbeidet. I samråd med studentrepresentantene ble informasjon på UiBs nettsider supplert med tydelige smittevernråd, informasjonskampanjer i sosiale medier, og på infoskjærmer på campus. Studentene får også spesifikk informasjon om sitt fag/studium gjennom appen Mitt UiB.

Like etter nyttår arrangerte UiB to nettmøter for lederne og for studentene om planene for vårsemesteret. Studentene ble minnet om at de ønskes velkommen til en campus som er åpen med tilgjengelige lesesaler og biblioteker. UiB vil fortsette å bruke ulike kommunikasjonskanaler for å bidra til samhold, tydelig informasjon om koronasituasjonen og bidra til at studenter og ansatte er godt kjent med tilgjengelige ressurser og støttetilbud.

Universitetsdirektørens kommentarer

Med innføring av nye restriksjoner nasjonalt og lokalt har UiB igjen måtte legge om undervisning og eksamen, og hjemmekontor er innført for de som har arbeidsoppgaver der dette er mulig. UiB har etter hvert bred erfaring med slike omlegginger og organisasjonen viser meget god evne til å gjøre tilpasninger på kort tid. Bekymringene er særlig knyttet til nyere studenter som får en annerledes start på studietilværelsen og det er stort fokus på å motivere studentene til å vende tilbake til en åpen campus for å delta på det som tilbys av fysisk undervisning og benytte biblioteker og lesesaler. Fakultetene hadde opprinnelig planlagt for et fysisk undervisningstilbud i vår og kan raskt legge om når det åpnes opp for det. Studier som krever praktisk trening og tilgang til infrastruktur har tilpasset sine opplegg slik at fysisk undervisning kan gjennomføres.

For forskningen er det fortsatt vanskelig å overskue alle langtidseffekter av pandemien. Det er stort fokus på å gi støtte forskere som vil søke nye prosjekter, og UiB FRAM prosjektet gir instituttene viktig grunnlag for å sikre god balanse og sammenheng mellom forskning og undervisning. Det er gledelig at et høyt antall stipendiater har fullført sine avhandlinger og fakultetene skal sikre forlengelser for alle dem som er forsinket som følge av pandemien.

De økonomiske konsekvensene av pandemien er redegjort for i økonomirapporten til styret, sak 5/22. Med kutt i budsjettammene for 2022 kan ekstraordinære kostnader til koronatiltak gi et økt press på økonomien det neste året.